

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

ZOONÓZISOK ÉS ÉLELMISZER-FERTŐZÉSEK AZ EURÓPAI UNIÓBAN 2011

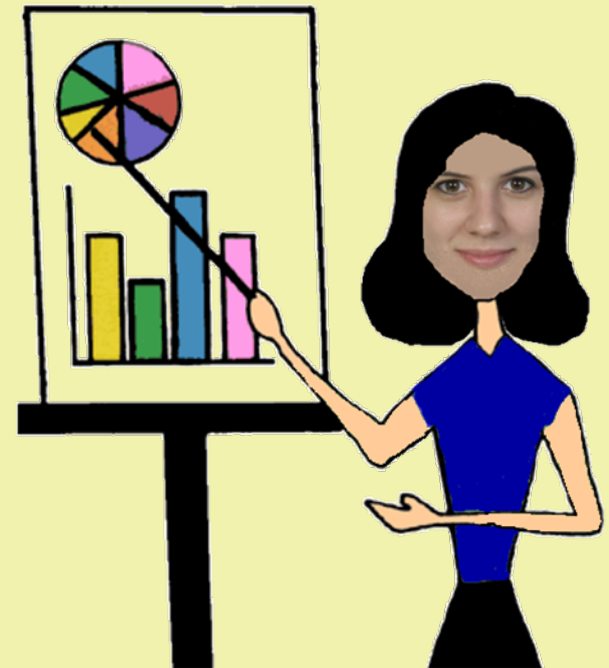
Kerekes Kata
élelmiszer-biztonsági szakreferens

2013. április 23.

Miről lesz szó?

- Hogyan készül a zoonózis jelentés
- Zoonózisok, kórokozók, trendek
 - Humán esetek
 - Élelmiszerek
 - Állatok
- Élelmiszer eredetű események

27 TAGÁLLAM + 3 ország

Állatok, élelmiszerek, takarmányok monitoringja

Élelmiszer eredetű események

Fertőző betegségek

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

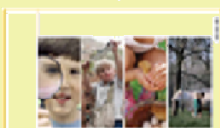

Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal

Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ

2003/99/EK irányelv

Zoonózis jelentés
2011

Zoonózisok

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Állatokról emberekre, közvetett vagy közvetlen módon terjedő betegségek

- Szennyezett élelmiszerek fogyasztása
- Fertőzött állatokkal való kontaktus

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Élelmiszer eredetű események

- Élelmiszerfertőzés
- Élelmiszermérgezés

Kórokozók, zoonózisok - 2011

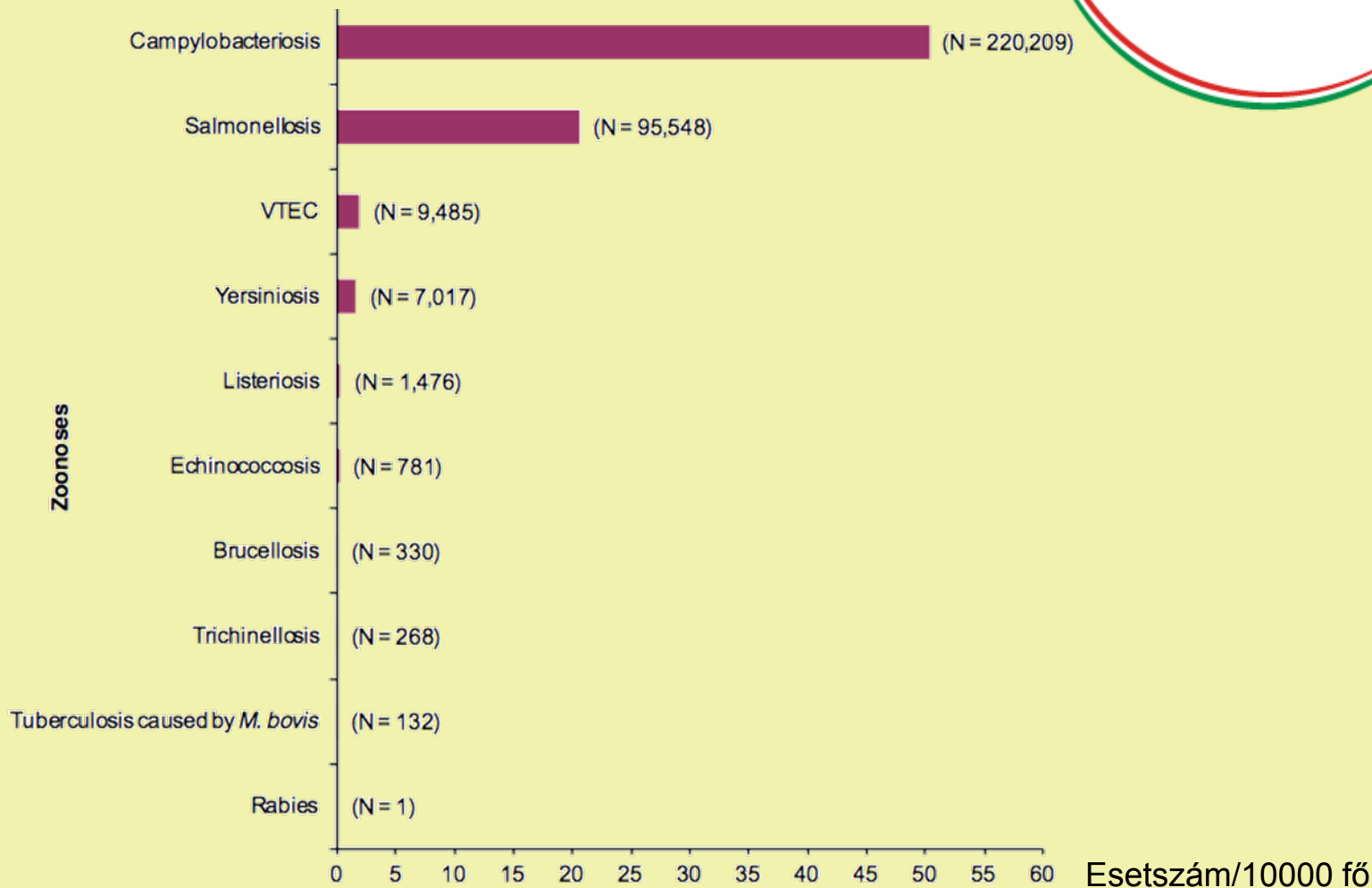

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

1. *Campylobacter spp.* – campylobacteriosis
2. *Salmonella spp.* – salmonellosis
3. *Listeria spp.* – listeriosis
4. Verotoxin-termelő *Escherichia coli*
5. *Yersinia enterocolitica* – yersiniosis
6. *Mycobacterium bovis* – tuberculosis
Brucella spp. – brucellosis
7. *Trichinella spp.* - trichinellosis
8. *Echinococcus spp.* - echinococcosis
9. Veszettség

Megerősített emberi megbetegedések bejelentési aránya az Európai Unióban

Forrás: Zoonózis jelentés, 2011

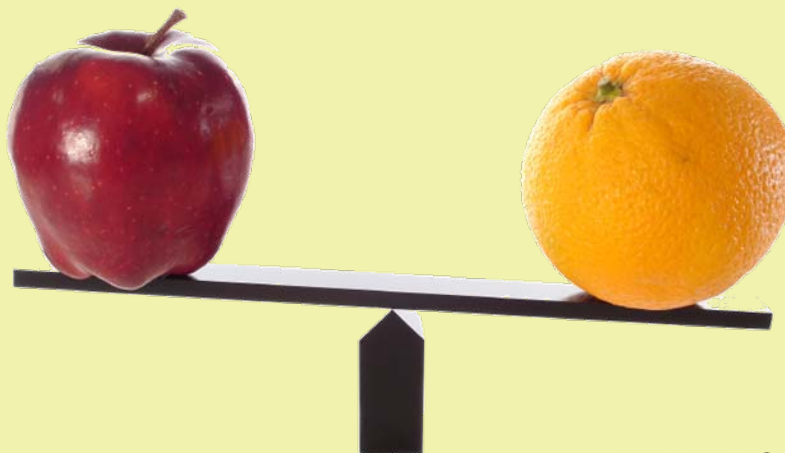

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

!

- A tagállamok eredményei közvetlenül nem összehasonlíthatók
 - monitoring terveik nem harmonizáltak
 - az adatok nem minden esetben származnak statisztikailag megtervezett mintavételi tervből

Campylobacteriosis I.

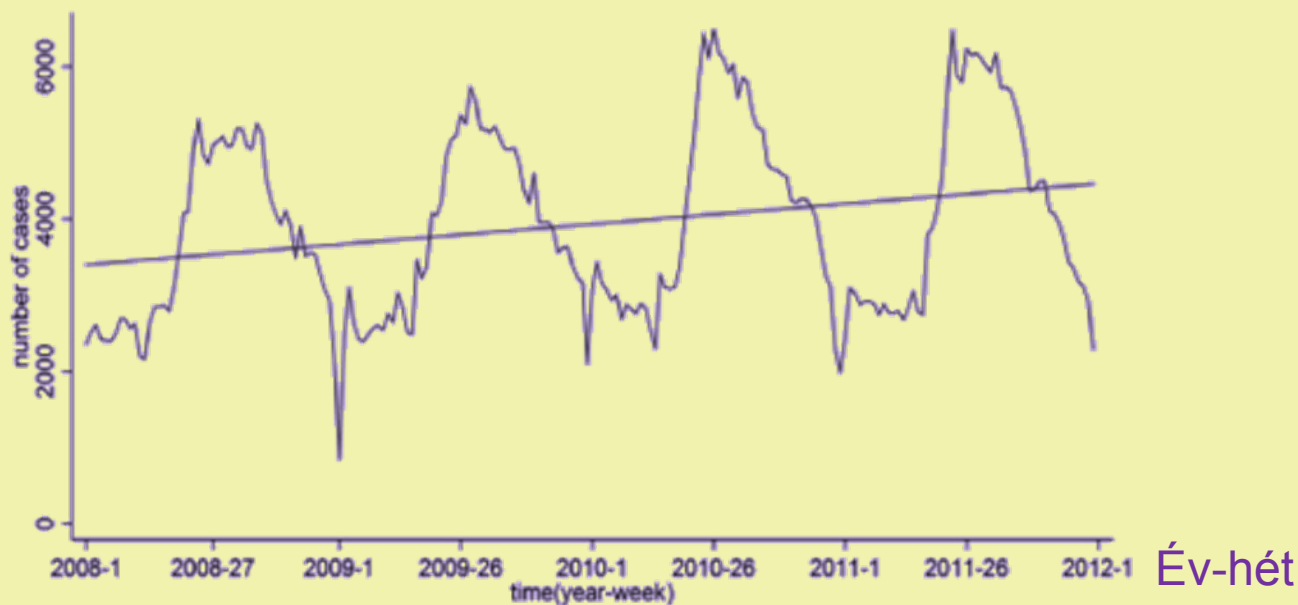
- A campylobacteriosis-ok száma 13 tagországban és összességében is tovább nőtt, még mindig a leggyakrabban jelentett zoonózis (2005 óta)
- **220 209** igazolt humán eset (2010 +2,2%)
- Magyarország **6121** esetet jelentett (2010: 7180; 2008: 5516)
- A *Campylobacter* előfordulása továbbra is magas a broiler húsokban (31,3%) és a belőlük származó termékekben (3,2%-84,6% között), illetve más szárnyasokban
- Broiler csirke állományok 17,8%-a (12,8%-80,6% között), de előfordult sertés, marha, kecske, juh állományokban is

Campylobacteriosis II.

- Szignifikáns emelkedés az elmúlt 4 évben
- Szezonális ingadozást mutat

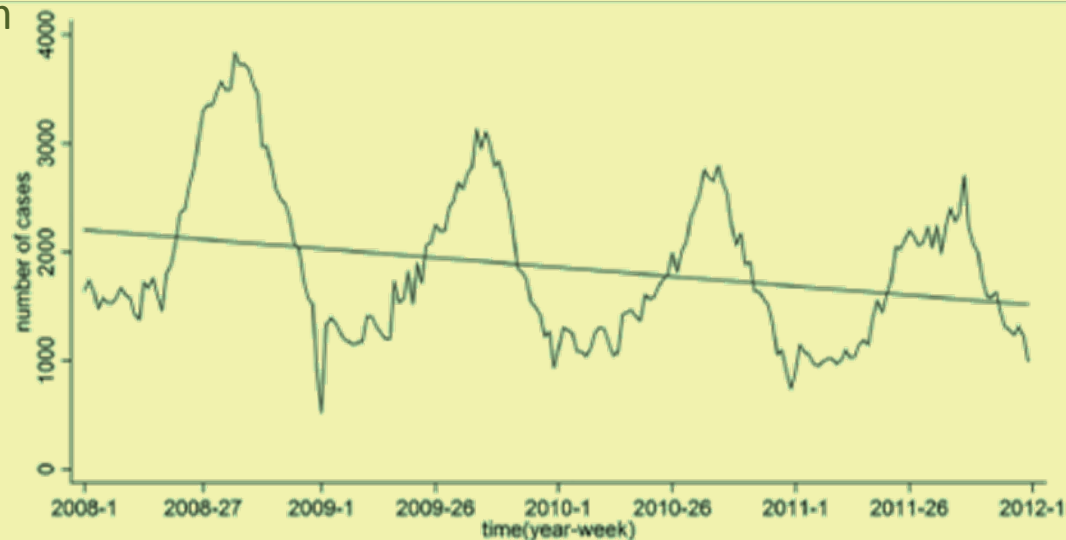
Esetszám (24 ország)

Salmonellosis I.

- A humán szalmonellózisok csökkenő tendenciája (-5,4%) 2011-ben is folytatódott, **95 548** igazolt esetet jelentettek, Magyarország **6169**-et (2010: 5953; 2008: 6637)
- Leggyakoribb szerotípusok: *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, *S. Infantis* (utóbbi aránya nőtt az elmúlt 4 évben)

Esetszám

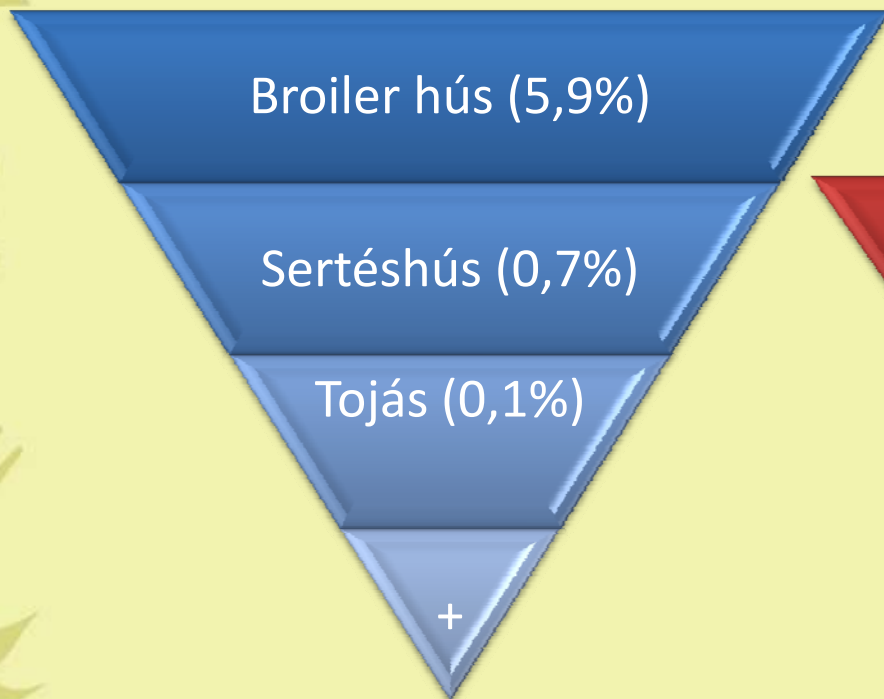

Év-hét

Salmonella-pozitív

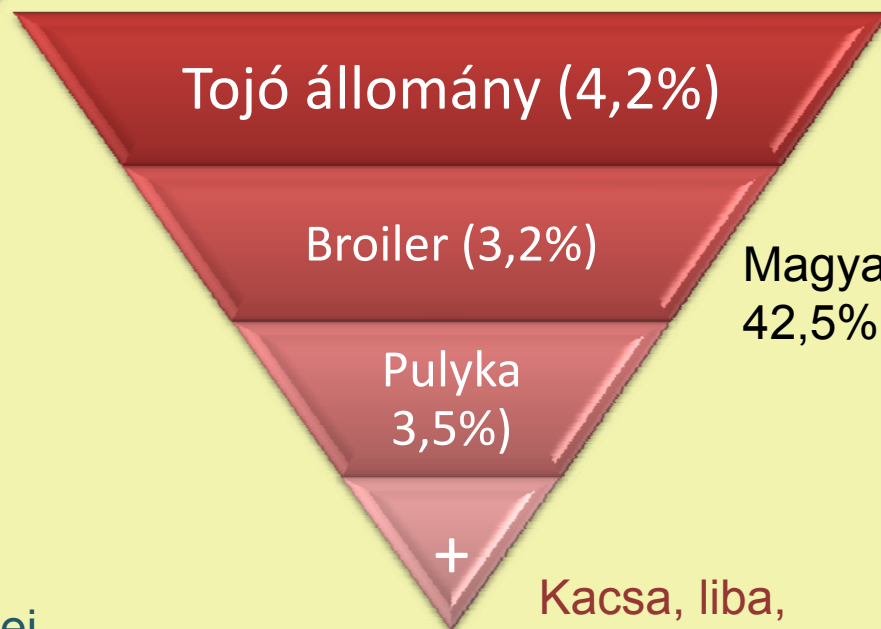

Élelmiszerek

Kisebb mértékben: pulyka, marha, tej, tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök, halak

Állatok

Magyarország: 42,5% !

Kacsa, liba, sertés, marha, birka, kecske

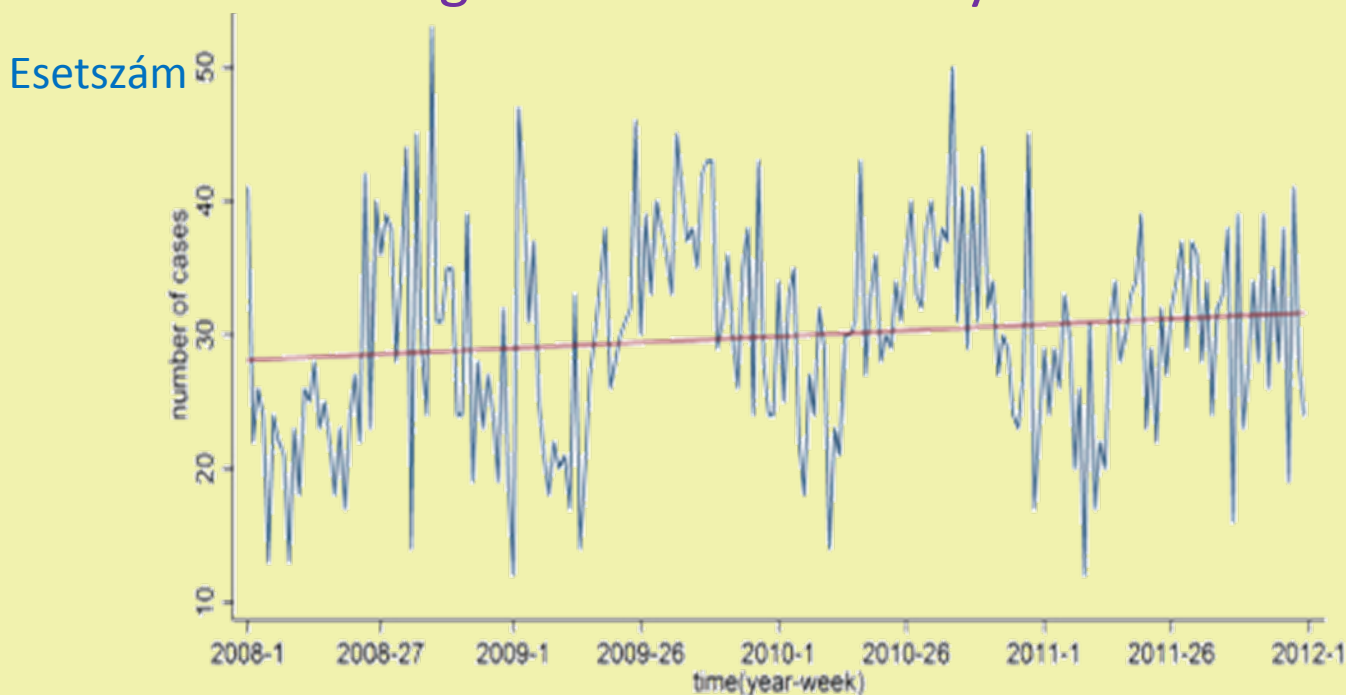

Listeriosis I.

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- Az igazolt humán listeriosis esetek száma 2011-ben **1476** volt (-7,8%), Mo.: 11 eset
- Hosszabb távlatban nincs szignifikáns változás
- Az esetek között magas a halálozási arány

Év-hét

Lysteria monocytogenes

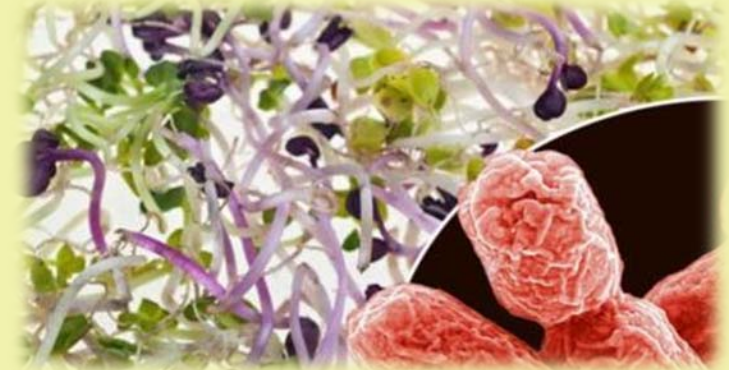
n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- A vizsgált *L. monocytogenes* minták kis hányada haladta meg a 100 sejt/g határértéket
- Legtöbbször fogyasztásra kész halételekben, kolbászokban, sajtokban

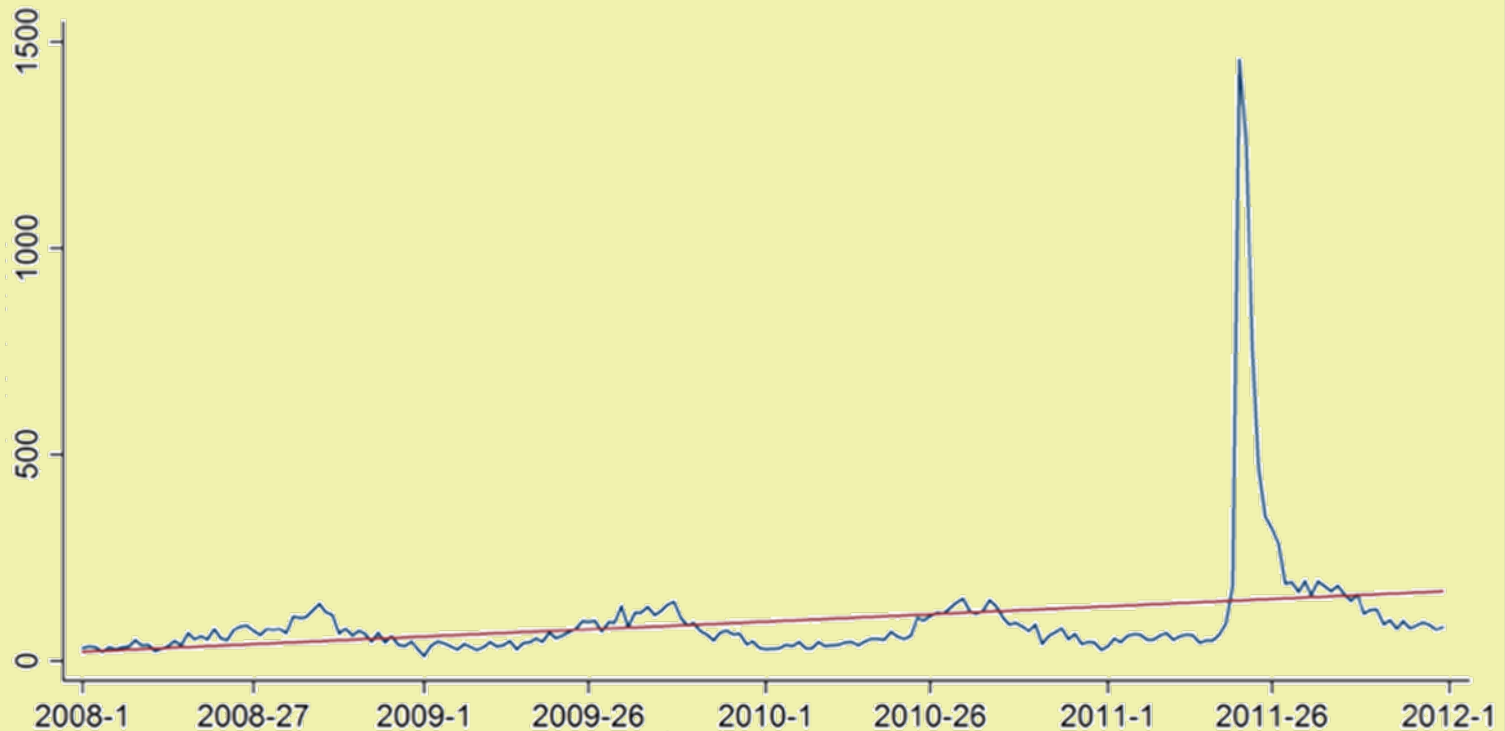
Verotoxikus *Escherichia coli*

- **9 485** igazolt humán eset (2010-ben 3 656), Mo.: 11 eset
- Legnagyobb STEC/VTEC O104:H4 járvány (Németo., Fr.o.)
- Nagyon magas HUS esetszám: 1006 (2010-ben 222)
- Hosszabb távon is szignifikáns emelkedés
- Leggyakoribb szerocsoport:
 - O157 (41,2%)
 - O104 (20,1%)

Humán VTEC-trend 2008-2011

Esetszám

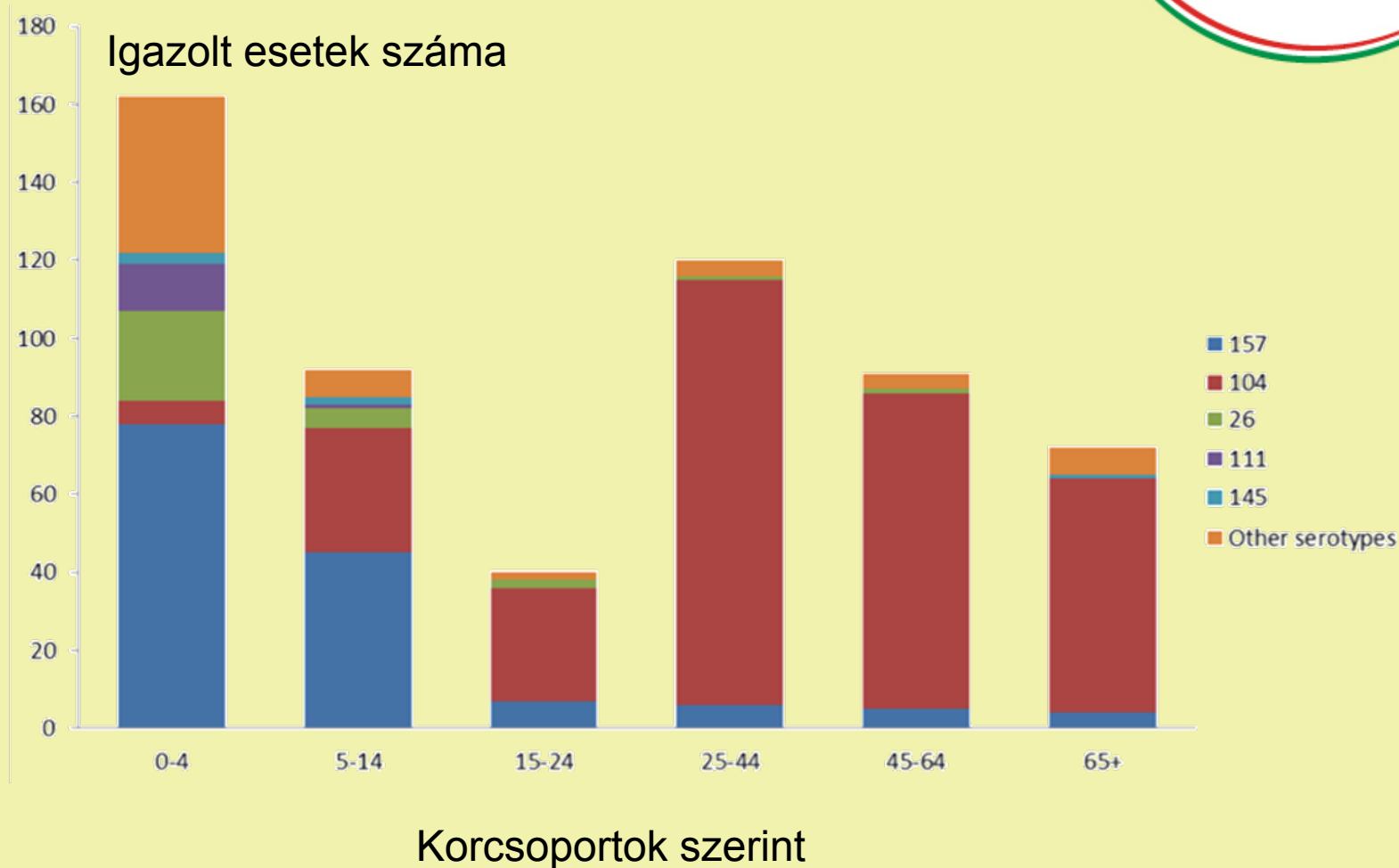

Év/hét

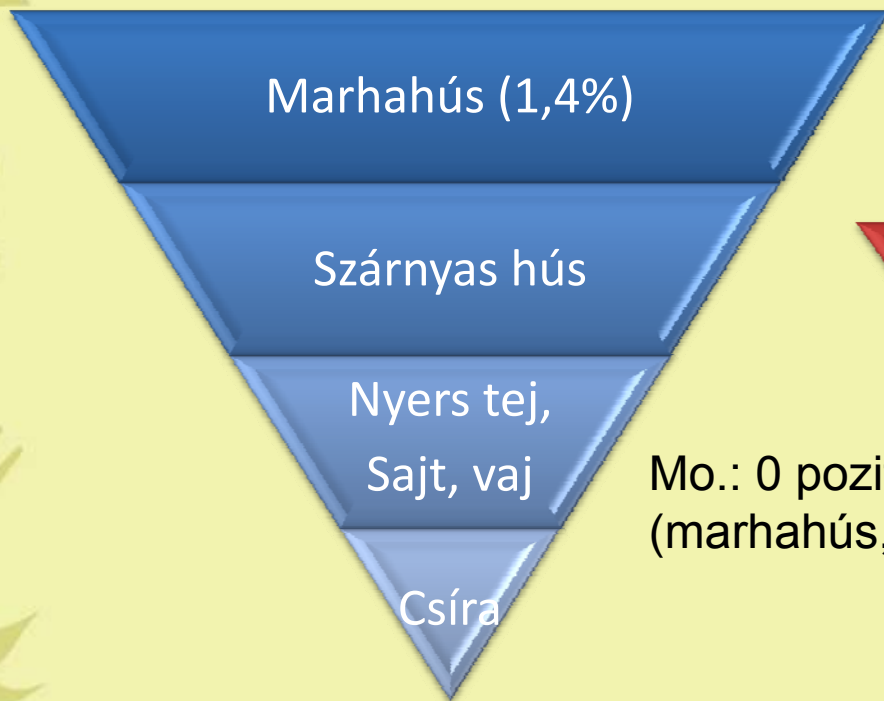
n é b i h
Termőföldtől az asztalig

HUS esetek megoszlása

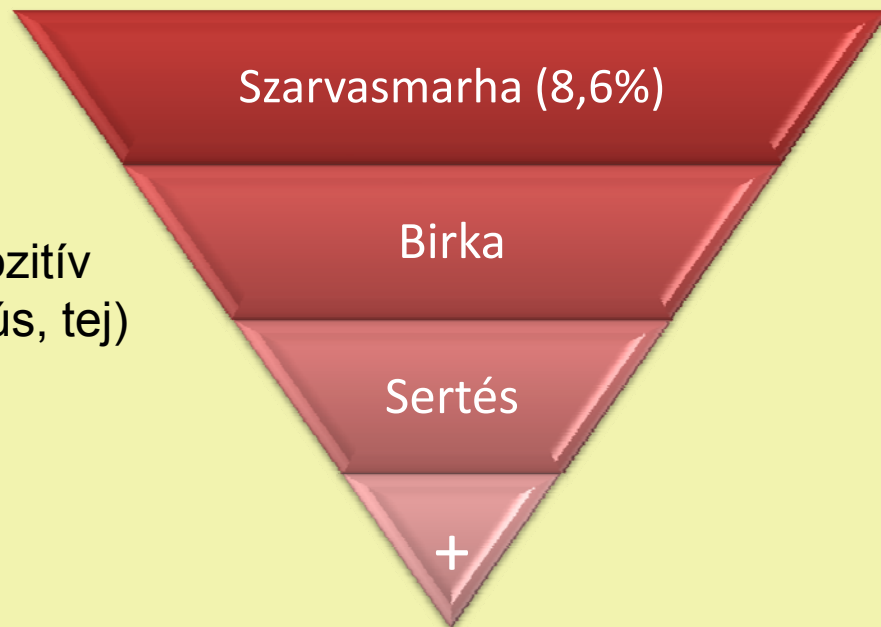
VTEC-pozitív

- Élelmiszerek

Mo.: 0 pozitív
(marhahús, tej)

Állatok

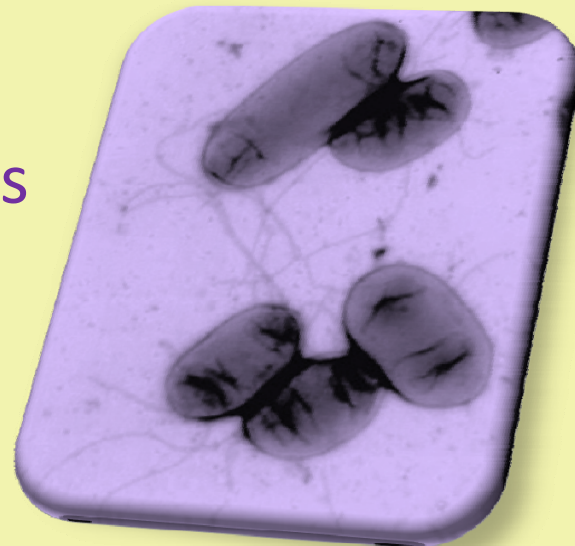

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

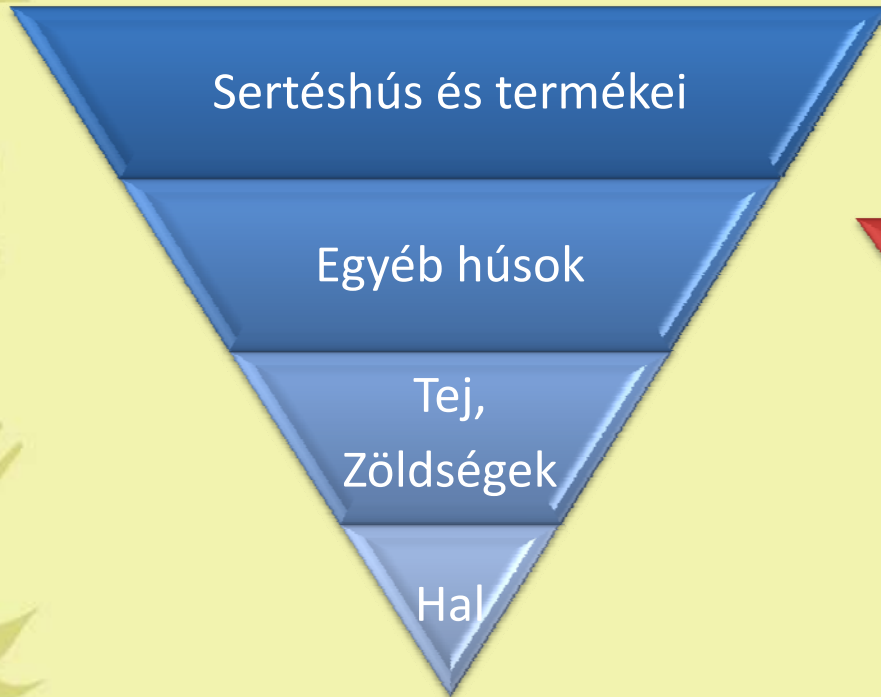
Yersiniosis

- **7 017** igazolt humán eset (+3,5%),
- 4. leggyakoribb zoonózis
- Összességében azonban csökkenés tapasztalható az elmúlt öt évben
- Szignifikáns növekedés:
 - Románia, Szlovákia
 - Magyarország, **93** eset (2010:87, 2008:40)

Yersinia

- Élelmiszerek

- *Y. pseudotuberculosis*-t nem jelentettek

Állatok

+ háziállatok

Tuberculosis

(Mycobacterium bovis)

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- Humán fertőzés ritka (**132** igazolt eset) (2010: 165)
- Fertőzött állat nyers tejének fogyasztásával
- Egy újabb tagállam (Lettország) vált hivatalosan is tuberkulózis mentessé (15. OTF)
- Magyarország nem jelentett fertőzést, de még nem OTF ország
- Vadállományban is előfordul
 - borz
 - szarvas
 - vaddisznó

Brucellosis

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- **330** igazolt humán eset (-7,3%) (Mo.:0)
- Trend: 5 év alatt szignifikáns csökkenés
- Élelmiszerekben: nyers tejben fordult elő
- 1 OBF, 14 OBF/OBmF, 5 OBmF tagállam a szarvasmarha, birka és kecske állományokat tekintve
- Magyarország is *B. melitensis* mentes
- Birka, kecske, (0,17%) és szarvasmarha (0,05%) brucellózis prevalenciája folyamatosan csökken

Paraziták

Trichinellosis

- **268** eset (+20,2%), (84%: Lettország, Litvánia, Románia, Bulgária, Szlovákia), (Magyarország: **0**), hosszútávon csökkenő tendencia
- Fő forrásai: nem kellőképp hőkezelt, fertőzött disznó, ló, vaddisznó húsa
- Prevalenciája disznók esetében: 0,00017%
- Vaddisznók (0,04%) és más vadak esetében fordul elő

Paraziták

Echinococcosis

- Összesen **781** humán eset, 3,3%-os emelkedés
 - *E. granulosus* (85,1%) → cisztás echinococcosisok száma – csökkenő trend az elmúlt 5 évben
 - *E. multilocularis* (14,9%) → alveoláris echinococcosisok száma – növekvő trend
 - Legnagyobb jelentési arány: Bulgária, Litvánia
 - Magyarország : 11 eset
- *E. multilocularis* számos közép-európai országban, fertőzött rókák
- (E. granulosus - kutyák)

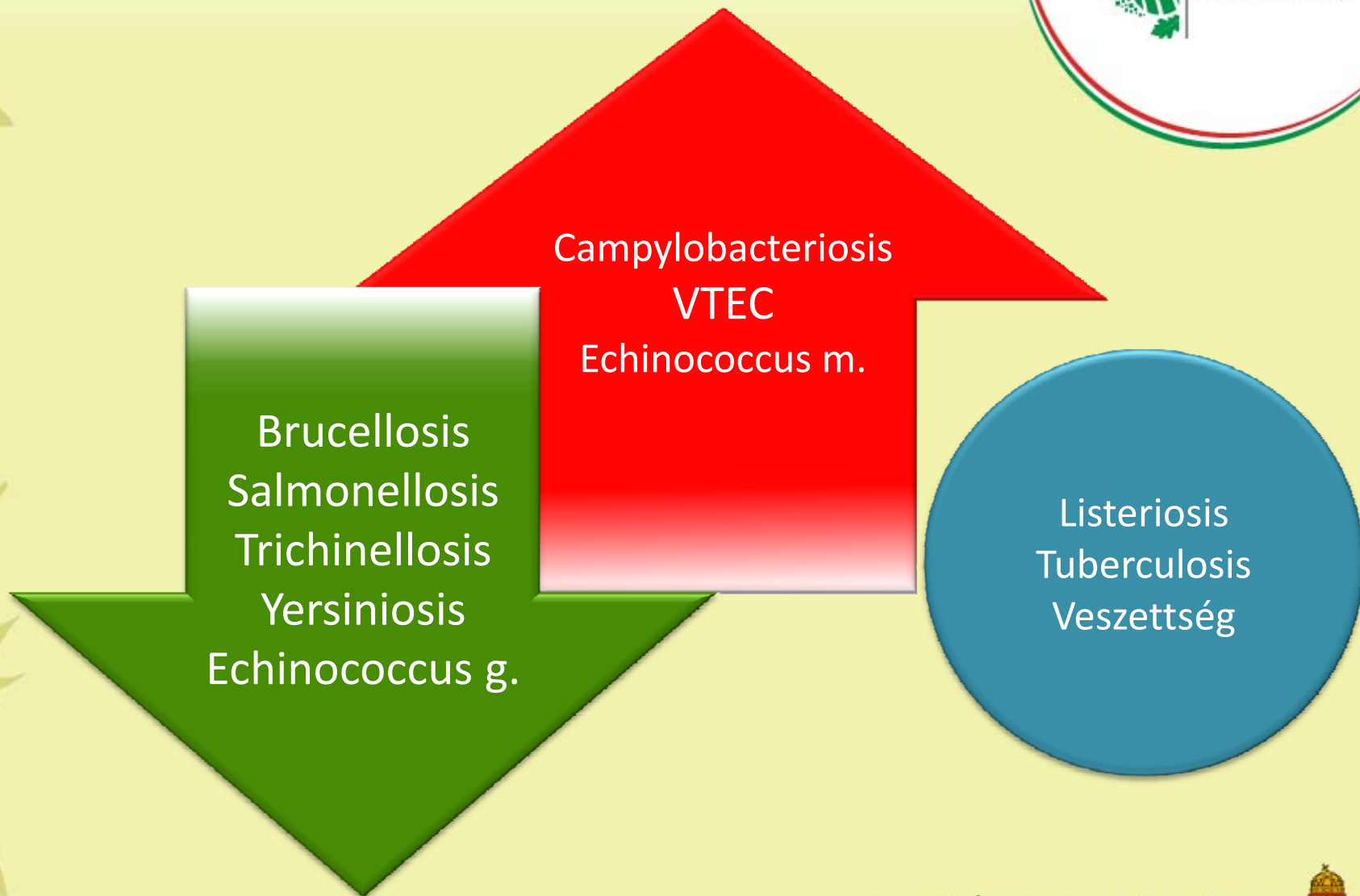

Veszettség

- Humán eset ritka, évente 1-2
- 2011: 1 halálos eset (Portugália, Európán kívül fertőződött, nem kapta meg az oltást)
- Csökkenő tendencia (2006-ban még 3166 eset)
- **512** jelentett, igazolt vad és 127 háziállat eset
- Magyarországon:
 - Monitoring:
 - 4575 vizsgált róka: 0 pozitív
 - 18 vizsgált denevér: 2 pozitív

Humán zoonózis-trendek

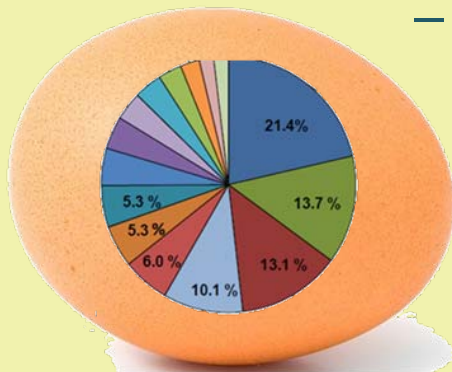
Élelmiszer-eredetű járványok

- Összesen **5 648** járvány (25 tagállam) (2010: 5276, 24 tagállam)
- **69 553** eset, 7 125 kórházi beteg, 93 haláleset,
- *Salmonella* (26,6%), baktérium toxinok (12,9 %) *Campylobacter* (10,6%), vírusok (9,3%)

- Fő forrásai:

- tojás és tojástermékek (21,4 %),
 - kevert ételek (13,7%),
 - halak (10,1%)
- tenger gyümölcsei (6,0%)
 - Zöldségfélék (5,3%)

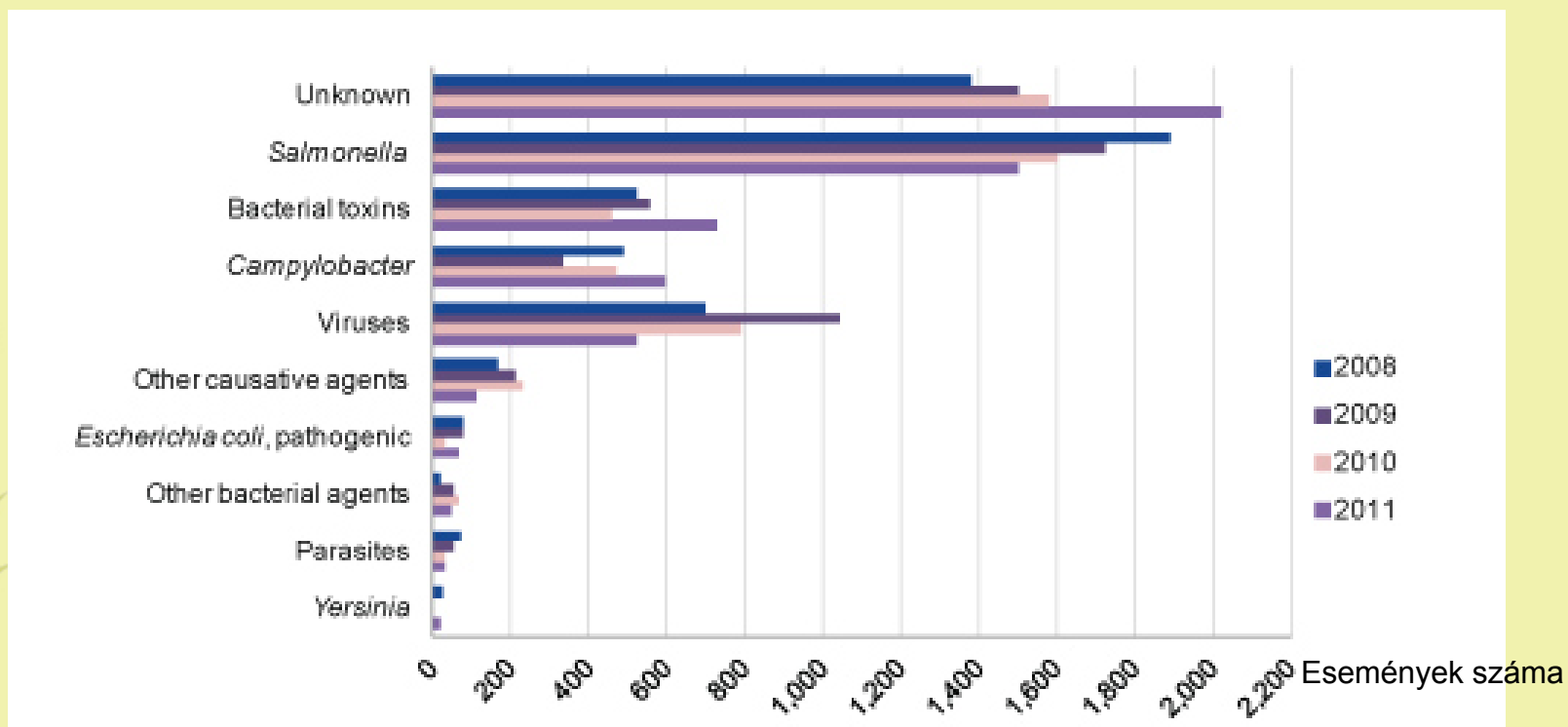
Magyarország:
174 járványt jelentett

Legnagyobb járványok:

- STEC/VTEC: Németország, Franciaország
- *Cryptosporidium*: Svédország

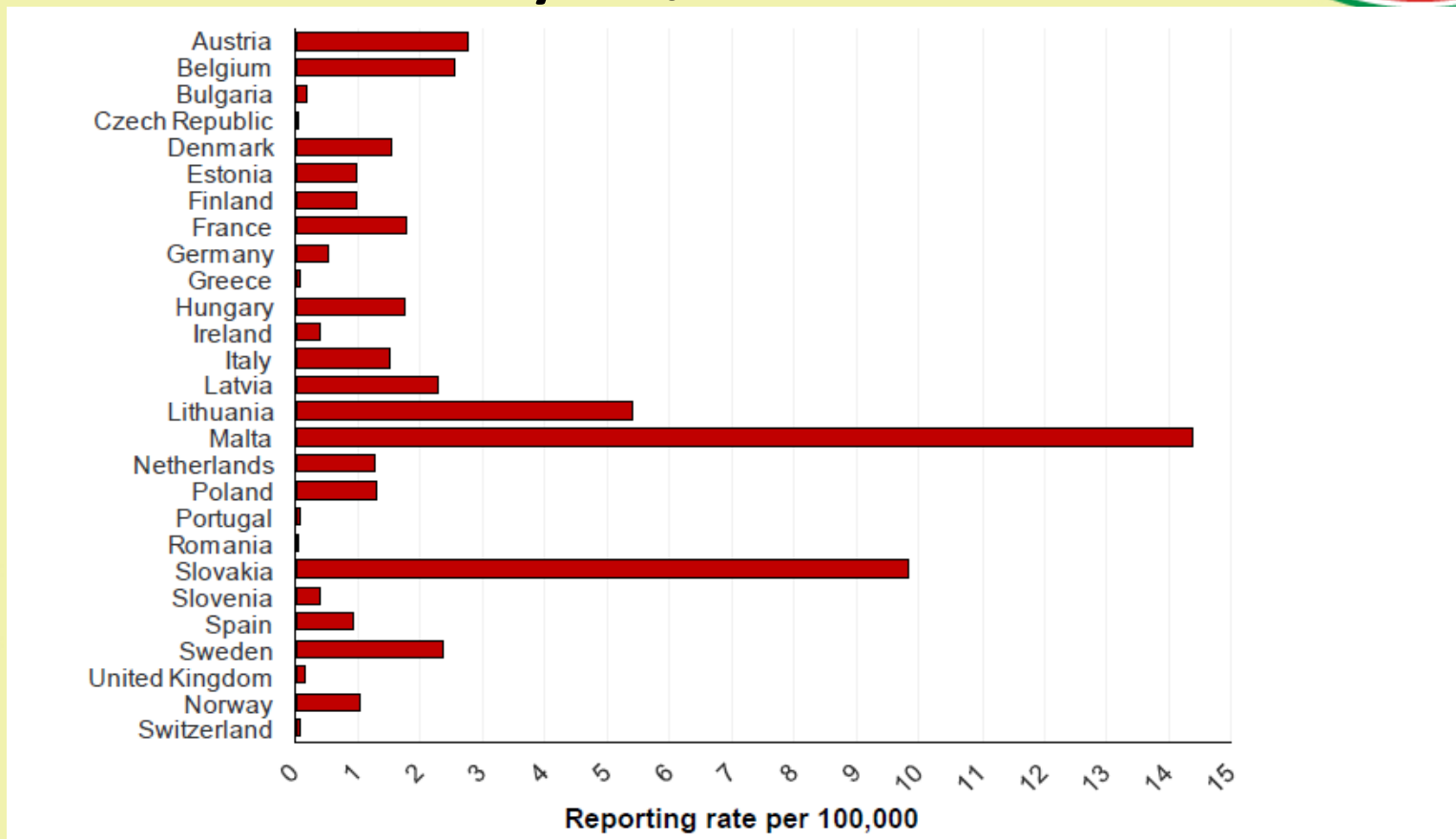
Élelmiszer-eredetű járványok 2008-2011

Élelmiszer eredetű események Jelentési arányok/100.000 fő

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Zoonózis jelentés, EFSA zoonózis videó

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

efsa
European Food Safety Authority
Committed to ensuring that Europe's food is safe

About EFSA | News & events | Topics A-Z | Publications | Panels & units | Cooperation | Applications helpdesk | Calls & consultations

Home > Publications > EFSA Journal > The European Union Summary Report on Trends...

EFSA Journal
Just Published
Latest Issue
All Issues
Special Issues
Table of Contents
About the Journal
Supporting publications
Corporate publications

EFSA JOURNAL

The European Union Summary Report on Trends and Sources of Zoonoses, Zoonotic Agents and Food-borne Outbreaks in 2011

EFSA Journal 2013, 11(4):3129 [250 pp.] | doi:10.2903/j.efsa.2013.3129

European Food Safety Authority
Acknowledgment -
Contact -
European Centre for Disease Prevention and Control

Type: Scientific Report of EFSA
On request from: EFSA
Question number: EFSA-Q-2012-00428
Approved: 28 February 2013
Published: 09 April 2013
Affiliation: European Food Safety Authority (EFSA) Parma Italy

Subscribe to the EFSA JOURNAL

See also

- Press release: Risk in human infections from Campylobacter and E. coli, while Salmonella cases continue to fall
- EFSA and ECDC 2011 zoonoses report
- Food-borne zoonotic diseases homepage
- Campylobacter homepage

<http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3129.htm>

efsa
European Food Safety Authority
Committed to ensuring that Europe's food is safe

About EFSA | News & events | Topics A-Z | Publications | Panels & units | Cooperation | Applications helpdesk | Calls & consultations

Home > Topics A-Z > Zoonotic diseases > Food-borne zoonotic diseases

Zoonotic diseases

Food-borne zoonotic diseases

Campylobacter
Salmonella
Parasites in food
Monitoring and analysis of food-borne diseases

Non-food-borne zoonotic diseases

Food-borne zoonotic diseases

Zoonoses are infections or diseases that can be transmitted directly or indirectly between animals and humans, for instance by consuming contaminated foodstuffs or through contact with infected animals. The severity of these diseases in humans varies from mild symptoms to life-threatening conditions.

Food-borne zoonotic diseases are caused by consuming food or drinking water contaminated by pathogenic (disease-causing) micro-organisms such as bacteria and their toxins, viruses and parasites. They enter the body through the gastrointestinal tract where the first symptoms often occur. Many of these micro-organisms are commonly found in the intestines of healthy food-producing animals. The risks of contamination are present from farm to fork and require prevention and control throughout the food chain.

Food-borne zoonotic diseases are a significant and widespread global public health threat. In the European Union (EU), over 320,000 human cases are reported each year, but the real number is likely to be much higher.

What are food-borne zoonotic pathogens? Why are...

Salmonella
Campylobacter
E. coli
Listeria
Trichinella

See also

- Panel on Biological Hazards (BOHAZ)
- Biological Monitoring Unit
- Panel on Animal Health and Welfare (AHAW)

<http://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/foodbornezoonoticdiseases.htm?wtrl=01>

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Köszönöm figyelmüket!

